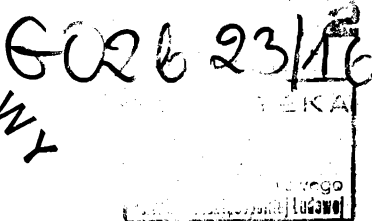

Warszawa, 17 lutego 1937 r.

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 24276.

Kl. 42 h, 10/09.

Akciová společnost, dříve Škodovy závody v Plzni
(Praga, Czechosłowacja).

Luneta obserwacyjna.

Zgłoszono 2 stycznia 1935 r.

Udzielono 15 grudnia 1936 r.

Pierwszeństwo: 26 lutego 1934 r. (Czechosłowacja).

Przedmiotem wynalazku niniejszego jest urządzenie służące do obserwowania oraz wyznaczania współrzędnych celu znajdującego się na ziemi lub w powietrzu.

Rysunek przedstawia przykład wykonania przedmiotu wynalazku.

Główną częścią składową urządzenia według wynalazku są dwie lunety dwuokularowe 1 i 2 (fig. 1), z których jedna, mianowicie luneta 1, jest osadzona na jednym końcu wału poziomego 3, natomiast druga luneta (2) jest przymocowana do czopa 4 prostopadłego do wału 3; czop 4 daje się obracać razem z lunetą 2 około jego osi podłużnej za pomocą ślimaka 5 i ślimacznicy 6. Czop 4 jest osadzony w osłonie 7, która razem z czopem 4 i lunetą 2

daje się obracać dokoła wału 3 za pomocą ślimaka 8 zazębiającego się ze ślimacznicą 9, której oś pokrywa się z osią wału głównego 3 lub jest do niej równoległa. W podobny sposób może być również osadzona luneta 1 na wale 3.

Na wale poziomym 3 osadzona jest oprócz ślimacznicy 9 także ślimacznicza 10 zazębiająca się ze ślimakiem 11. Przekładnia ta służąca do obracania całego wału 3 wraz z lunetami 1 i 2 około poziomej osi wału 3 jest osadzona w osłonie 12, w której znajduje się jeszcze jedna przekładnia ślimakowa. Ślimacznicza 13 tej przekładni jest połączona na stałe ze statywem 14 urządzenia, wskutek czego przy obracaniu odpowiedniego ślimaka 15 następuje obrót

całego urządzenia około pionowej osi, przechodzącej przez środek koła ślimakowego 13 względnie środek głowicy statywu 14.

Luneta obserwacyjna według wynalazku niniejszego jest również zaopatrzona w przyrząd wskaźnikowy, który przy śledzeniu celu podaje dowolne elementy strzału określone np. wysokością, na której przesuw się cel, i odpowiednim kątem wzniesienia. Przyrząd wskaźnikowy, składa się z bębna 16 połączonego z wałem 3 bezpośrednio albo za pomocą odpowiedniej przekładni przenoszącej ruch obrotowy wału 3 w dowolnym stopniu na bęben 16. Wzdłuż bębna 16 znajduje się sworzeń nagwintowany 17, po którym przesuwa się suwak 18 ze wskazówką 19. Podczas śledzenia celu bęben 16 obraca się zależnie od kąta wzniesienia τ , wskutek czego, gdy suwak 18 jest nastawiony na pewną wysokość Y odmierzoną za pomocą wysokościomierza, wskazówka 19 wskazuje na bębnie 16 wartość dowolną, np. poziomą odległość x odpowiadającą kątowi wzniesienia τ i wysokości Y śledzonego celu. W tym celu bęben 16 jest zaopatrzony w monogram krzywych tych wartości, np. w monogram krzywych poziomych odległości X_1, X_2, X_3 , jak to jest uwidocznione na płaszczyźnie na fig. 2.

Za pomocą urządzenia opisanego można więc śledzić cel zarówno na lądzie, jak i w powietrzu, zmiany kąta azymutowego i kąta wzniesienia. Do azymutowego śledzenia celu i mierzenia odpowiedniego kąta w płaszczyźnie poziomej służy przekładnia 13, 15, natomiast do śledzenia celu w płaszczyźnie pionowej oraz do mierzenia kąta widzenia służy przekładnia 10, 11.

To urządzenie może być również zastosowane do kontroli dokładności strzelania w przypadkach, w których chodzi o określenie miejsc obstrzału z dowolnego punktu w przestrzeni określonego tylko współrzędnymi kątowymi czyli kątem azymutowym i kątem wzniesienia. W tym przypadku nastawia się lunetę 2 odpowied-

nio do współrzędnych kątowych, a znak celowniczy nastawia się potem za pomocą przekładni 5, 6 i 8, 9 zgodnie z miejscem wybuchu pocisku. Ślimaki 5 i 8 tych przekładni są zaopatrzone w podziałki, na których odczytuje się kąty obrotu, które określają odległość miejsca wybuchu od miejsca obranego.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Luneta obserwacyjna zaopatrzona w dwie lunety osadzone na wspólnym wału poziomym i obracające się razem z tym wałem około osi poziomej i pionowej, znamienna tym, że jedna z tych lunet (2), ewentualnie obydwie, jest osadzona obrotowo względem dwóch do siebie prostopadłych osi, z których jedna pokrywa się z osią poziomego wału głównego (3) lub jest do niej równoległa.

2. Luneta według zastrz. 1, znamienna tym, że jedna z lunet (2), ewentualnie obydwie, jest osadzona na pionowym czopie (4) osadzonym obrotowo w osłonie (7) i obracającym się razem z tą osłoną dokoła osi poziomej niezależnie od obrotów wału głównego (3).

3. Luneta według zastrz. 1 — 2, znamienna tym, że z poziomym wałem głównym (3) połączony jest bezpośrednio lub za pomocą przekładni bęben (16) zaopatrzony w układ krzywych dowolnych elementów strzału zależnych od kąta wzniesienia (τ) i od wysokości (Y), np. w monogram krzywych odległości poziomych (X), przy czym wysokość (Y), na której przesuwa się cel, nastawia się za pomocą wskazówki (19) przesuwanej wzdłuż sworzni nagwintowanego (18).

Akciová společnost, dříve
Škodovy závody v Plzni.

Zastępca: Inż. F. Winnicki,
rzecznik patentowy.

Fig 1.

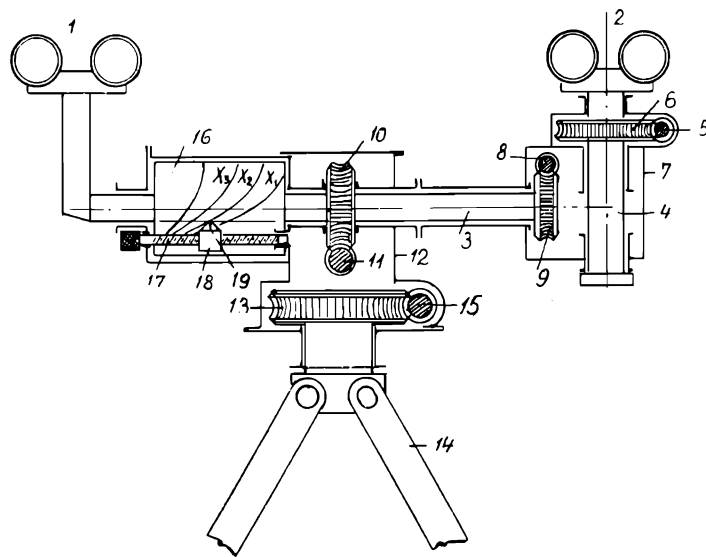

Fig 2.

